

Dosarul nr. 2r-199/19

Prima instanță: Judecătoria Căușeni sediul Central (jud. S. Pleșca)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Simciuc, M. Anton, I. Cotruță)

DECIZIE

27 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „BS - Leasing Grup”, reprezentată de avocatul Artur Tarlapan

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „BS - Leasing Grup” împotriva lui Andrei Andrieș cu privire la rezilierea contractului de leasing, încasarea ratelor de leasing și a penalităților, revendicarea bunului și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva încheierii din 6 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „BS - Leasing Grup”

constată:

La 17 aprilie 2018, SRL „BS - Leasing Grup” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Andrei Andrieș cu privire la rezilierea contractului de leasing, încasarea ratelor de leasing și a penalităților, revendicarea bunului și încasarea cheltuielilor de judecată.

Întemeindu-și pretențiile în baza dispozițiilor art. 573, 602, 624, 923 Cod civil, art. 10, 12, 13, 17 din Legea nr. 59/2005 cu privire la leasing, art. 33, 33¹, 39, 94, 166, 167, 174, 175 CPC, a solicitat admiterea acțiunii, rezilierea contractului de leasing financiar nr. L 221.11.12 din 27 noiembrie 2012 încheiat între SRL „BS - Leasing Grup” și Andrei Andrieș, încasarea de la pârât în beneficiul SRL „BS - Leasing Grup” a sumei de 1813,28 de euro cu titlu de restanță la plata ratelor de leasing, a sumei de 2958,88 de euro cu titlu de penalitate pentru neachitarea ratelor de leasing, a sumei de 3597,35 de lei cu titlu de primă de asigurare și a sumei de 7347,38 de lei cu titlu de penalitate pentru neachitarea primei de asigurare, în total 4772,16 de euro și 10944,73 de lei, revendicarea din posesia pârâtului cu predare către SRL „BS - Leasing Grup” a obiectului leasingului – autovehiculul de model

Chevrolet Aveo, precum și încasarea din contul pârâtului în beneficiul SRL „BS - Leasing Grup” a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 13 noiembrie 2018 a Judecătoriei Căușeni sediul Central, a fost admisă acțiunea parțial.

A fost încasată de la Andrei Andrieș în beneficiul SRL „BS - Leasing Grup” suma de 1813,28 de euro cu titlu de restanță la plata ratelor de leasing, suma de 979,17 de euro cu titlu de penalitate pentru neachitarea ratelor de leasing, suma de 3597,35 de lei cu titlu de primă de asigurare și suma de 1942,6 de lei cu titlu de penalitate pentru neachitarea primei de asigurare, iar în total 2792,45 de euro și 5539,95 de lei.

Au fost încasate de la Andrei Andrieș în beneficiul SRL „BS - Leasing Grup” cheltuielile de judecată suportate la plata taxei de stat în sumă de 1860,72 de lei.

În rest, a fost respinsă acțiunea.

La 15 noiembrie 2018, SRL „BS - Leasing Grup”, reprezentată de avocatul Artur Tarlapan a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 13 noiembrie 2018 a Judecătoriei Căușeni sediul Central, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a hotărârii contestate în partea prin care au fost respinse pretențiile cu privire la rezilierea contractului de leasing și revendicarea obiectului leasingului, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri de admitere a pretențiilor respinse.

Prin încheierea din 24 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de SRL „BS - Leasing Grup”, oferit un termen rezonabil până la 31 ianuarie 2019 pentru a depune cererea de apel motivată și bonul de plată a taxei de stat în cuantum de 2363 de lei, fiindu-i explicat că dacă nu va îndeplini în termen indicațiile instanței de apel, cererea de apel nu se va considera depusă și va fi restituită.

La 4 februarie 2019, SRL „BS - Leasing Grup”, reprezentată de avocatul Artur Tarlapan a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 13 noiembrie 2018 a Judecătoriei Căușeni sediul Central, solicitând admiterea acesteia, casarea parțială a hotărârii contestate în partea prin care au fost respinse pretențiile cu privire la rezilierea contractului de leasing și revendicarea obiectului leasingului, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri de admitere a pretențiilor respinse.

În aceeași zi, SRL „BS - Leasing Grup” a achitat taxa de stat în mărime de 2363 de lei.

Prin încheierea din 6 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de SRL „BS - Leasing Grup”, din motiv că apelanta nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC.

A fost restituită SRL „BS - Leasing Grup” taxa de stat în sumă de 2363 de lei achitată la bugetul de stat.

La 19 februarie 2019, SRL „BS - Leasing Grup”, reprezentată de avocatul Artur Tarlapan a declarat recurs împotriva încheierii din 6 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii instanței de

apel, cu remiterea cauzei spre examinare în ordine de apel la Curtea de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea recurată, considerând că aceasta urmează a fi casată.

A remarcat că încheierea instanței de apel din 24 decembrie 2018, prin care nu s-a dat curs cererii de apel, a fost expediată în adresa reprezentantului SRL „BS - Leasing Grup” abia la data de 22 ianuarie 2019, adică peste o lună de la emiterea încheierii.

În acest sens, pe de o parte, instanța de apel a considerat ca fiind rezonabil un termen de circa cinci săptămâni (26 decembrie 2018 data emiterii încheierii – 31 ianuarie 2019 termenul limită stabilit pentru înlăturarea neajunsurilor cererii de apel), însă a limitat posibilitatea reală a SRL „BS - Leasing Grup” de a se conforma cerințelor doar la o săptămână (23 ianuarie 2019 – 31 ianuarie 2019).

Reieșind din principiul termenului rezonabil al procesului civil stabilit de art. 6 CPC, a precizat că aprecierea rezonabilității termenelor de efectuare a actelor de procedură se face nu doar prin prisma conduitei participanților la proces, dar și a instanței de judecată.

A obiectat că expedierea încheierii judecătorești prin care nu s-a dat curs cererii de apel peste o lună de la emiterea acesteia și cu o săptămână înainte de expirarea termenului până la care urmează a fi înlăturate neajunsurile cererii de apel, nu corespunde criteriului de rezonabilitate invocat.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 19 februarie 2019 împotriva încheierii din 6 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău în termenul legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea încheierii instanței de apel și restituirea cauzei spre rejudecare din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

După cum rezultă din materialele dosarului, la 15 noiembrie 2018, SRL „BS - Leasing Grup”, reprezentată de avocatul Artur Tarlapan a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 13 noiembrie 2018 a Judecătoriei Căușeni sediul Central,

solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a hotărârii contestate în partea prin care au fost respinse pretențiile cu privire la rezilierea contractului de leasing și revendicarea obiectului leasingului, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri de admitere a pretențiilor respinse (f. d. 71).

Tot actele cauzei atestă că prin încheierea din 24 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de SRL „BS - Leasing Grup”, fiindu-i oferit un termen rezonabil până la 31 ianuarie 2019 pentru a depune cererea de apel motivată și bonul de plată a taxei de stat în cuantum de 2363 de lei.

Totodată, apelantei a fost explicat că dacă nu va îndeplini în termen indicațiile instanței de apel, cererea de apel nu se va considera depusă și va fi restituită (f. d. 76-80).

Se mai constată că la 4 februarie 2019, SRL „BS - Leasing Grup”, reprezentată de avocatul Artur Tarlapan a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 13 noiembrie 2018 a Judecătoriei Căușeni sediul Central, solicitând admiterea acesteia, casarea parțială a hotărârii contestate în partea prin care au fost respinse pretențiile cu privire la rezilierea contractului de leasing și revendicarea obiectului leasingului, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri de admitere a pretențiilor respinse.

Și tot în aceeași zi, SRL „BS - Leasing Grup” a achitat taxa de stat în mărime de 2363 de lei (f. d. 84-86, 87).

Prin încheierea din 6 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de SRL „BS - Leasing Grup”, din motiv că indicațiile instanței de apel nu au fost îndeplinite de către apelant în termenul indicat în încheierea din 24 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

A fost restituită SRL „BS - Leasing Grup” taxa de stat în sumă de 2363 de lei achitată la bugetul de stat (f. d. 92-94).

La adoptarea acestei soluții instanța de apel și-a fundamentat concluziile pe dispozițiile art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, care statuează că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC.

Instanța de recurs consideră că soluția instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel depusă de SRL „BS - Leasing Grup”, nu poate fi menținută, acțiunile instanței de apel urmând a fi apreciate ca un formalism excesiv, care îngreudește accesul justițiabilului la justiție.

În susținerea acestei opinii se va reține că încheierea din 24 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care nu s-a dat curs cererii de apel depuse de SRL „BS - Leasing Grup” și acordat un termen rezonabil până la 31 ianuarie 2019 pentru a depune cererea de apel motivată și bonul de plată a taxei de stat în cuantum de 2363 de lei, a fost expediată în adresa apelantei și a reprezentantului acesteia abia la 15 ianuarie 2019, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 81), fiind recepționată de reprezentantul SRL „BS - Leasing Grup”, avocatul Artur Tarlapan la 23 ianuarie 2019, ceea ce se atestă prin avizul de recepție, anexat la materialele dosarului (f. d. 83).

Astfel, se atestă că SRL „BS - Leasing Grup” a avut la dispoziție un termen de doar 8 zile pentru a înlătura neajunsurile cererii de apel, care se constată a fi unul insuficient.

Drept urmare, cele constatate nu pot fi imputate părții în proces, ca neexecutarea în termen a indicațiilor instanței și nu pot servi ca temei de restituire a cererii de apel, fapt ce indică la netemeinicia concluziei instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel.

Mai cu seamă că la 4 februarie 2019, dată ce constituie un termen rezonabil pentru înlăturarea neajunsurilor cererii de apel, și până la ședința de judecată numită pentru 6 februarie 2019, SRL „BS - Leasing Grup”, reprezentată de avocatul Artur Tarlapan a depus cererea de apel motivată și ordinul de plată ce atestă achitarea taxei de stat în cuantum de 2363 de lei.

Pe cale de consecință, instanța de recurs reiterează că potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului stabilirea bazei legale a unei acțiuni de către instanță și termenele – limită pentru introducerea unei acțiuni se numără printre limitările permise ale dreptului de acces la o instanță, cu condiția ca acestea să nu restricționeze accesul unei persoane la un tribunal de o manieră care îi afectează chiar esența dreptului sau când nu urmăresc un scop legitim ori nu există o relație rezonabilă de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul care trebuie atins.

La fel, Curtea Europeană a Drepturilor Omului de nenumărate ori s-a expus că o interpretare deosebit de strictă a regulilor de procedură de instanțele naționale (formalism excesiv) poate priva reclamantii de dreptul lor de acces la instanță.

Distinct de aceste constatări, se impune admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel și restituirea cauzei în instanța de apel pentru judecarea apelului în fond.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „BS - Leasing Grup”, reprezentată de avocatul Artur Tarlapan.

Se casează încheierea din 6 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „BS - Leasing Grup” împotriva lui Andrei Andrieș cu privire la rezilierea contractului de leasing, încasarea ratelor de leasing și a penalităților, revendicarea bunului și încasarea cheltuielilor de judecată, cu restituirea cauzei la Curtea de Apel Chișinău pentru judecarea apelului în fond.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Svetlana Filincova

Nicolae Craiu